

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

नृत्यकला विशारद (बी.ए.) कथक

परीक्षा: मे - २०२४

द्वितीयवर्ष

विषय: अभिनय (20E BAK-211)

दि. २८/०५/२०२४

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

- सूचना :** १. पहिला प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. २. उर्वरित प्रश्नांपैकी चार प्रश्न सोडवणे.
३. एकूण पाच प्रश्न सोडवणे. ४. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
- प्र. १. नाट्यशास्त्रात उल्लेख केलेल्या आंगिक, वाचिक, आणि आहार्य या अभिनयपद्धतींचे स्वरूप स्पष्ट करून हे प्रकार भारतीय शास्त्रीय नृत्य सादरीकरणाच्या समृद्धतेमध्ये कसे योगदान देतात ते विशद करा. (२०)
- प्र. २. संस्कृतशास्त्र ग्रंथांमध्ये वर्णन केल्यानुसार वय, प्रकृती, अवस्था आणि परिस्थिती यांच्या आधारे नायक आणि नायिकांच्या वर्गीकरण पद्धतीची चर्चा करून पारंपारिक नृत्यातील पात्रांच्या चित्रणामध्ये त्या कशा प्रतिबिंबित होतात ते स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ३. भारतीय शास्त्रीय नृत्यातील अष्टनायिकांच्या संकल्पनेचे विवेचन करून त्यांच्या भावनिक अवस्थांवर प्रकाश टाका. (२०)
- प्र. ४. पंडित बिरजूमहाराजांचा बालपण ते दिग्गज कथक गुरु हा प्रवास मंडून त्यांच्या कलात्मक दृष्टिकोना चा कथकपरंपरेवर कसा प्रभाव पडला, याविषयी तुमची निरीक्षणे नोंदवा. (२०)
- प्र. ५. टिपा लिहा. (२०)
१. गुरु केलुचरण महापात्रा यांचे ओडिसी नृत्याच्या पुनरुज्जीवन आणि लोकप्रियतेमधील योगदान
२. गुरु रुक्मिणीदेवी अरुंडेल आणि भरतनाट्यम मधील नवजागरण
- प्र. ६. नाट्यशास्त्रात वर्णन केलेल्या सात्विक अभिनयाची परिवर्तनशील शक्ती स्पष्ट करून, त्यामार्फत नर्तक आणि प्रेक्षक या दोघांनाही भौतिकतेच्या पलीकडे जाऊन कशाप्रकारे एक सखोल आणि शुद्ध रसानुभूती मिळू शकते याची चर्चा करा. (२०)

English Translation

Instructions: 1) First Question is compulsory.

2) Attempt any four questions from the remaining five.

- Q. 1. Explain the nature of Angik, Vachika, and Aharya acting techniques mentioned in the Natyashastra and explain how these techniques contribute to the richness of Indian classical dance performance. (20)
- Q. 2. Discuss the methods of classification of Nayakas and Nayikas based on age, nature, state and situation as described in Sanskrit Shastra texts and explain how they are reflected in the portrayal of characters in traditional dance. (20)
- Q. 3. Elucidate the concept of Ashtanayikas in Indian classical dance and shed light on their emotional states. (20)
- Q. 4. Describe Pt. Birju Maharaj's journey from childhood to legendary Kathak guru and record your observations on how his artistic approach influenced the Kathak tradition. (20)
- Q. 5. Short notes. (20)
1. Guru Kelucharan Mohapatra's contribution to the revival and popularization of Odissi dance
2. Guru Rukmini Devi Arundel and the Renaissance in Bharatanatyam
- Q. 6. Explain the transformative power of Sattvik Abhinaya as described in the Natyashastra, and discuss how it can transcend the physical to a deeper and pure Rasa experience for both the dancer and the audience. (20)